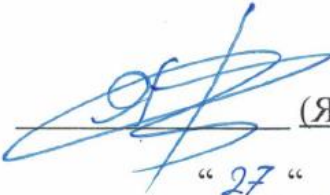

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фармакології та фармакогнозії
(назва кафедри)

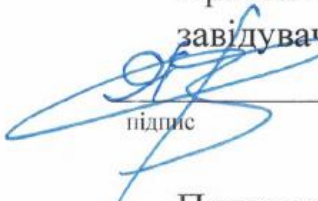

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
(Ярослав РОЖКОВСЬКИЙ)
ПІБ
"27" серпня 2021 р

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

Курс II рік підготовки докторів філософії Факультет фармацевтичний

Навчальна дисципліна фармакогнозія
(назва навчальної дисципліни)

Практичне заняття № 3. Тема: Вивчення асортименту культивованих ЛР, методів їх інтродукції та селекції

Практичне заняття розробив:
завідувач кафедри, проф., д. мед. н.

(Ярослав РОЖКОВСЬКИЙ)
ПІБ
підпис

Практичне заняття обговорено на
методичній нараді кафедри
«27» серпня 2021 р.
Протокол № I

Практичне заняття № 3

Тема: Вивчення асортименту культивованих ЛР, методів їх інтродукції та селекції

Мета: вивчити асортимент культивованих ЛР, методи їх інтродукції та селекції

Основні поняття: культивовані лікарські рослини, дикорослі лікарські рослини, інтродукція, методи інтродукції ЛР, селекція, методи селекції ЛР

Обладнання: наочний матеріал, мультимедійний проектор

Навчальний час: 4 години

План

I. Організаційний момент (привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми, мети заняття, мотивація студентів щодо вивчення теми).

II. Контроль опорних знань (письмова робота, письмове тестування, фронтальне опитування тощо):

2.1. Вимоги до теоретичної готовності студентів до виконання практичних занять

Здобувач повинен знати:

- асортимент ЛР, що вирощують в Україні
- біологічні особливості вирощування ЛР
- способи розмноження ЛР
- прийоми догляду за культивованими ЛР
- види добрив та способи їх внесення в ґрунт

Здобувач повинен вміти:

- проводити підготовку ділянок до посіву;
- вносити добрива для підтвердження рослин;
- доглядати за культивованими ЛР.

Перелік дидактичних одиниць:

- текст підручників
- банк тестових завдань

2.2. Питання (тестові завдання, задачі, клінічні ситуації) для перевірки базових знань за темою заняття:

1. Номенклатура культивованих лікарських рослин, нові види лікарських рослин, введені в культуру.
2. Вимоги щодо агротехнічних та агрономічних заходів при вирощуванні лікарських рослин.
3. Методи підвищення продуктивності лікарської рослинної сировини.
4. Добрива та їх значення для покращення урожайності лікарських рослин.

- Захворювання лікарських рослин і методи боротьби зі шкідниками і бур'янами.
- Механізація, що використовується для посіву, внесення добрив та збір лікарської рослинної сировини.
- Сформулюйте визначення поняття “Терпеноїди”; наведіть їх класифікацію. Вкажіть основні групи природних сполук ізопреноїдної структури.
- Сформулюйте визначення поняття “Тридоїди” як класу природних сполук, охарактеризуйте монотерпенові глікозиди, будову їх агліконів і фармакологічну дію.
- Сформулюйте визначення поняття “Ефірні олії”. Укажіть їх класифікацію, локалізацію в рослинах та способи вилучення із сировини.

III. Формування професійних вмінь, навичок:

1.1. зміст завдань

Фармацевтичне підприємство придбало сировину «корінь лопуха», контрольно-аналітична лабораторія підприємства провела аналіз сировини з метою перевірки його доброякісності.

Опишіть результати аналізу, використовуючи наступний план:

- Запишіть латинські та українські назви лікарської рослини, лікарської рослинної сировини та родини.
- Дайте визначення поняття сировини «корінь».
- Опишіть зовнішній вигляд сировини (як таблиці).
- Дайте визначення поняттю полісахариди.
- Запишіть хімічний склад коріння лопуха. Що є запасною поживною речовиною в корінні лопуха? Якою реакцією це можна довести?
- Перерахуйте числові показники сировини «коріння лопуха», вкажіть їх регламентацію (не більше... чи не менше...).
- Що таке «екстрактивні речовини»? Наведіть схему методики визначення екстрактивних речовин у сировині. Чому коріння лопуха стандартизують за цим показником?
- Вкажіть фармакологічну групу, до якої належить сировина, шляхи використання сировини, які отримують препарати.
- Запишіть правила зберігання сировини лопуха (група та умови зберігання).

1.2. рекомендації (інструкції) щодо виконання завдань

№	Основні завдання	Вказівки	Відповіді
---	------------------	----------	-----------

1	2	3	4
1	Методи досліджень	Фармакогностичний метод аналізу	Фармакогнозія: базовий підручн. для студ. вищ. фармац. навч. закл.(фармац. ф-тів) IV рівня акредитації / В.С. Кисличенко, І.О. Журавель, С.М. Марчишин та ін.; за ред. В.С. Кисличенко. - Харків: НФаУ: Золоті сторінки, 2015. - 736 с.

1.3. вимоги до результатів роботи, в т.ч. до оформлення;

IV. Підведення підсумків

У результаті заняття здобувач ознайомився з методами інтродукції та селекції культивованих ЛР з наступним використанням їх у медицині.

Список рекомендованої літератури

-основна:

1. Фармакогнозія: підручник (I—III р. а.) / І.А. Бобкова, Л.В. Варлахова. — 3-є видання Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина» 2018, 504с.
2. Фармакогнозія: базовий підручн. для студ. вищ. фармац. навч. закл.(фармац. ф-тів) IV рівня акредитації / В.С. Кисличенко, І.О. Журавель, С.М. Марчишин та ін.; за ред. В.С. Кисличенко. - Харків: НФаУ: Золоті сторінки, 2015. - 736 с.
3. Навчальний посібник з дисципліни «Фармакогнозія» / Я. В. Рожковський, Б. В. Приступа, І. А. Бойко, Н. В. Герасимюк, В. В. Черногорюк -: Методична розробка кафедри фармакогнозії ОНМедУ. – Одеса: ОНМедУ, 2019 – 51 с.
4. Antonyuk V. O. A practical course of pharmacognosy (Laboratory manual) / V. O. Antonyuk, R. M. Lysyuk, L. Ya. Antonyuk. – Lviv: LNMU, 2011. – 499 p.
5. Державна Фармакопея України : в 3 т. / Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів». — 2-е вид. — Харків: Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів», 2015. — Т. 1. — 1500 с.
6. European Pharmacopoeia. - 8th ed.; – Druckerei C. H. Beck, Nordlingen (Germany), 2013.- 3655 p.
7. Практикум з ідентифікації лікарської рослинної сировини: навч. посіб. / [В. М. Ковальов, С. М. Марчишин, О. П. Хворост та ін.] ; за ред. В. М. Ковальова, С. М. Марчишин. – Тернопіль: ТДМУ, 2014. – 250 с.
8. Фармакогнозія: навчально-методичний посібник (ВНЗ I—III р. а.) / В.П. Ходаківська, І.А. Бобкова, Л.В. Варлахова Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина» 2018.

Методична розробка практичного заняття, ОПІ «Фармація», II рік підготовки докторів філософії, фармацевтичний факультет, Дисципліна: «Фармакогнозія»

-додаткова

1. Практикум з ідентифікації лікарської рослинної сировини: навч. посіб. / [В. М. Ковальов, С. М. Марчишин, О. П. Хворост та ін.] ; за ред. В. М. Ковальова, С. М. Марчишин. – Тернопіль: ТДМУ, 2014. – С. 21-22.
2. Лекарственное растительное сырье и фитосредства: учеб. Пособие / П. И. Середа, Н. П. Максютин, Е. Н. Струменская и др.; под ред. проф. П. И. Середы. – К.: ВСИ «Медицина», 2010. – С. 39-42.
3. Лекарственное сырье растительного и животного происхождения. Фармакогнозия: учебное пособие / под ред. Г. П. Яковлева. – СПб.: СпецЛит, 2006. – С. 68 – 69.
4. Солодовниченко Н.М., Журавльов М.С., Ковальов В.М. Лікарська рослинна сировина та фітопрепарати: Навч. посіб. з фармакогнозії з основами біохімії лікар. рослин для студ. вищих фарм. навч. закладів III-IV рівнів акред. (2-е вид.) – Х.: Вид-во НФаУ; МТК-книга, 2003. – С. 30-51.
5. Бобкова І. А. Фармакогнозія: підручник / І. А. Бобкова, Л. В. Варлахова, М. М. Маньковська. – 2-е вид., перероб. та доп. – К.: Медицина, 2010. – С. 59 – 65.
6. Фармакогнозія. Лекарственное сырье растительного и животного происхождения. Под ред. Яковлева Г.П. С.-Петербург, Спецлит 2013
7. Фармакогнозія с основами фитотерапии А. Пастушенков, Н. Беспалова Издательство Феникс 2016.
8. Ковальов В.М., Павлій О.І., Ісакова Т.І. Фармакогнозія з основами біохімії рослин / За ред. проф. В.М. Ковальова. – Харків: Прапор, вид-во НФаУ, 2000.-704 с.
9. Державна Фармакопея України / Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів». — 1-е вид. — Доповнення 4. — Харків: Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів», 2011. - 540 с.
10. Державна Фармакопея України: в 3 т. / Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів». — 2-е вид. — Харків: Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів», 2015. — Т. 1. — 1500 с.
11. Державна Фармакопея України : в 3 т. / Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів». — 2-е вид. — Харків: Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів», 2014. — Т. 3. – 750 с.
12. Фармакогнозія. Тестовые задания и ситуационные задачи: учеб. пособие для студентов мед.вузов / Н.В.Бобкова и др.; под ред. И.А.Самылиной. –М.:ГЭОТАР-Медиа, 2011.-288 с.

